



Åbent byggesystem kan øge samarbejdet i byggeriet

Olsen, Ib Steen

Published in:
Ingenioeren

Publication date:
2014

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Olsen, I. S. (2014). Åbent byggesystem kan øge samarbejdet i byggeriet. *Ingenioeren*, (1. sektion), 11.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

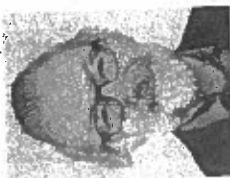
If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Ved at splitte en bygning op i et antal bygningsskæbte dele kunne der formentlig skabes et tilstrækkeligt stort volumen til længevarende samarbejder.

Kronik · Åbent byggesystem kan øge samarbejdet i byggeriet

BYGGERI

Af Ib Steen Olsen, akademingeniør, ekstern lektor, DTU Management



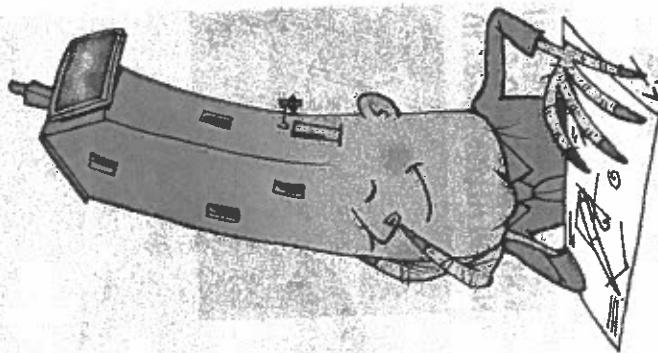
NYE SAMARBEJDSFORMER har i de sidste 20-30 år været et højt prioriteret udviklingsområde i byggeriet. Det er derfor værdifuldt, at Fonden Realdania har taget emnet op i form af længevarende samarbejder. Denne form for samarbejde har hidtil fået mindre opmærksomhed, selv om der har været en række bestræbelser på at udnytte de fordele, som påpeges i en kronik i Ingeniøren 14. februar af Mikkel A. Thomsen, Hans Blindkilde og Lennie Clausen.

DET TIDLIGERE BOLIGMINISTERIUM forsøgte med to store initiativer at lægge op til en større brug af længevarende samarbejde. I 80'erne med konkurrencen om formyelse af etageboligen og i 90'erne med initiativet ProCure og Produktudvikling

i Byggefriet, PPB. I begge initiativer var udgangspunktet en konkurrence, hvorefter kun var adgang for konsortier med deltagelse af arkitekt, rådgivende ingeniør og entreprenør samt evt. leverandør. PPB søgte og så at inddrage bygherrerne i et længevarende samarbejde som part i konsortierne.

FORMÅLET VAR ud over udvikling gennem et antal udviklingsbyggerier af produkter og processer, at konsortierne på længere sigt kunne fastholde et samarbejde. Det viste sig imidlertid vanskeligt. Derfor blev mange udviklingsbestræbelser i de efterfølgende år koncentreret om at forbedre samarbejdsrelationerne i projektsamarbejde baseret på økonomisk mest fordelagtige tilbud.

ERFARINGERNE fra konkurrencerne synes således at ligge på linje med kronikkens ord: 'Det længevarende samarbejde er altså ikke noget, der trækkes i en automat. Det kræver engagement og prioritering, og der skal investeres i samarbejde i hele værdikæden. Det længevare-



rende samarbejde er noget, der skal læres i hele byggeriets værdikæde. Disse erfaringer tegner dog ikke det fulde billede af problemerne. Et væsentligt spørgsmål viste sig tillige at være markedsforhold og bygherrepræferencer. I modsætning til England og det nævnte ProCure 21 er

der, når det gælder det kommunale, regionale, almene og for en stor del statslige byggeri i Danmark en langt større decentralisering af beslutninger. Det gør det vanskeligt at organisere større byggevolumener.

OG NOGET ER DER alligevel sket. Selv om der ved rammeaftaler, som er blevet meget populære, er tale om et samarbejde inden for et fastlagt åremål, er det muligt at etablere værdifulde samarbejdsrelationer. Denne aftaleform har vist sig at være yderst fleksibel med anvendelse fra hele bygninger til vedligeholdelsesarbejder. Noget tilsvarende gælder de såkaldte ESCO-aftaler, hvor en bygherre eller en byggeadministration indgår et samarbejde over fire- fem år for i fællesskab at renovere en bygning og sikre energibesparelser. Endelig kan nævnes længevarende driftspartnerskaber.

FOR AT ØGE OMFANGET af længevarende samarbejder kunne det være en idé at se på andre markedsmuligheder. En mulighed er at vende blikket mod de tidligste for- søg på at industrialisere byggeriet.

Den grundlæggende tanke var her at etablere et åbent byggesystem, hvor komponenter fra forskellige producenter kunne bruges i samme byggeri. Det krævede vilje hos byggeriets parter på tværs af brancher til at skabe samlingsdetaljer, som var generelle og kunne bruges af den enkelte producent.

VED AT SPLITTE en bygning op i et antal bygningsdele, der kan bruges i forskellige kategorier af bygninger, kunne der formentlig skabes et tilstrækkeligt stort volumen til længevarende samarbejder. Denne mulighed ville give behov for en entreprenør, der kan tage sig af den praktiske samordning og udførelse af bygningen. For at bringe bestræbelserne videre kunne denne tanke suppleres med en vurdering af samarbejdsrelationerne i projektsamarbejde og en mulig revision af dem for at gøre dem egnede til brug i længevarende samarbejde. ■



LÆS HELE
ARTIKLEN PÅ
ing.dk/166886